

Deze besluiten werden in beginsel op 26 november genomen in een gemeenschappelijke bespreking van de Radioraad en de voormannen der omroepverenigingen. De Gaay Fortman zei daar tenslotte dat de directeur-generaal (men hoopte toch nog dat Vogt die positie zou krijgen) uitzendingen tegen het Huis van Oranje en tegen de Joden diende te voorkomen. Ten antwoord zei Vogt iets dat er op neerkwam dat aanvallen in die richting 'buiten onze programma's' zouden vallen.¹ Alle functies werden op de 27ste onderling verdeeld; daarbij trok de VPRO, zoals gewoonlijk, aan het kortste eind en werd mr. Bosman overgeslagen.

★

Een dag later, 28 november, werd het departement van volksvoorlichting en kunsten opgericht. De NSB'er dr. Goedewaagen was tot secretaris-generaal benoemd. Zijn voornaamste adviseur op radiogebied, de NSB'er ir. W. L. Z. van der Vegte, had eigenlijk wel graag Vogt als directeur-generaal van de nieuwe omroep gezien, maar Goedewaagen noch van der Vegte hadden daar iets over te zeggen: de Duitsers namen de beslissing, of beter: die hadden ze al genomen. Zij zouden met Dubois in zee gaan, maar niet te snel. In afwachting van zijn benoeming tot directeur-generaal van de staatsomroep moest Dubois eerst de omroepverenigingen 'concentreren', d.w.z. hun liquidatie voorbereiden; hij zou daar 'gemachtigde' voor worden.

Het leek Dubois of zijn droom uit de jaren '20 werkelijkheid zou worden: een nationale omroep en *hij* directeur-generaal! En toch: vlak voor de grote sprong ging hij aarzelen. Hij bezat het Duitse aanbod, maar deed hij er wijs aan, het te aanvaarden? Hij had geen grein sympathie voor de NSB – als hij weigerde, zou dan niet een NSB'er benoemd worden? Zo onzeker voelde hij zich dat hij links en rechts advies ging vragen. De secretaris van het hoofdbestuur der PTT, mr. J. F. van Royen, zei hem: doen. Ook de Quay en Homan 'waren', aldus later Dubois, 'van oordeel dat ik de benoeming met het oog op het landsbelang moest aanvaarden.' Daarentegen werd die aanvaarding hem door prof. Oranje en mr. Donner sterk ontraden. Donner zei, 'dat principieel ieder contact met de Duitsers uit den boze was.'

Helaas, Dubois luisterde niet naar Donner en Oranje: hij aanvaardde de Duitse benoeming. Wel stelde hij daarbij vier voorwaarden: in de radio

¹ Vara: 'Verrichtingen van het dagelijks bestuur, 12 nov.–10 dec. 1940' (11 dec. 1940), p. 4 (Doc I-1814, d-4).